

Y

CATECISM;

HYN NY YW,

ATHRAWIAETH i'w dysgu
gan bob Un, cyn ei ddwyn
i'w GONFFIRMIO gan
yr E S G O B.

GYD AG

*Ysgrythyrol Testynau
perthynasol.*

167.

Argraphwyd yn LLUNDAIN

yn y Flwyddyn

MDCCLXXV.

*Yr Egwyddor i'r Anllythyrennog i ddysgu
darllain.*

A B C Ch D Dd E F Ff G Ng H I' L Ll
M N O P Ph R Rh S T Th U W Y

A a b c ch d dd e f ff g ng h i ll m n o p ph
r rh s st t th u w y.

A B C Ch D Dd E F Ff G Ng H I L Ll M
N O P Ph R Rh S T Th U W Y.

a a' b c ch d dd e f ff g ng h i ll m n o p ph
r rh s st t th u w y.

Y Llafariaid, neu'r Bogeiliaid.

l a e i o u w y.

Yr holl Lythyrennau eraill a elwir Cydfeiniaid.

ab eb ib ob ub wb yb	ba be bi bo bu bw by
ac ec ic oc uc wc yc	ca ce ci co cu cw cy
ach ech ich och uch wch ych	chache chf cho chuchw chy
ad ed id od ud wd yd	da de di do du dw dy
add edd idd odd udd wdd ydd	dda dde ddi ddo ddu ddw ddy
af ef if of uf wf yf	fa fe fi fo fu fw fy
aff eff iff off uff wff yff	ffa ffe ffi ffo ffu ffw ffy
ag eg ig og ug wg yg	ga ge gi go gu gw gy
ang eng ong ung yng	ha he hi ho hu hw hy
al el il ol ul wl yl	la le li lo lu lw ly
all ell ill oll ull will yll	lla lle lli llo llu llw lly
am em im om um wm ym	ma me mi mo mu mw my
an en in on un wn yn	na ne ni no nu nw ny
ap ep ip op up wp yp	pa pe pi po pu pw py
aph eph iph oph uph wph yph	pha phe phi pho phu phw phy
ar er ir or ur wr yr	ra re ri ro ru rw ry
as es is os us ws ys	sa se si so su sw sy
at et it ot ut wt yt	ta te ti to tu tw ty
ath eth uth oth uth wth yth	tha the thi tho thu thw th

Y

C A T E C I S M;

H Y N N Y Y W,

ATHRAWIAETH i'w dysgu gan bob Un,
cyn ei ddwyn i'w GONFFIRMIO
gan yr ESGOB.

Cwestiwn.

***** E T H yw dy Enw di?

B Ateb. N. neu M.

***** Cw. Pwy a roddes yr Enw hwnnw
arnat ti?

Att. Fy Nhadau-bedydd a'm Mammau-
bedydd wrth fy medyddio;

1 *Corinth.* xii. 12, 13.

pany'mgwnaeth- " Canys fel y mae'r corph
pwyd yn Aelod i " yn un, ac iddo aelodau
Grift, " lawer, a holl aelodau'r

" un corph, cyd bont

" lawer, ydynt un corph; selly y mae Crist

" hefyd. O herwydd trwy un Yspryd y be-

" dyddiwyd ni oll yn un corph."

A 2

yn

Gall. iii. 26, 27. "Canys
yn Blentyn i "chwi oll ydych blant i
Dduw, "Dduw, trwy ffydd yng
"Nghrist Iesu. Canys
"cynnifer o honoch ag a fedyddiwyd yng
"Nghrist, a wisgafoch Grift."

Rhuf. viii. 17. "Ac os
ac yn Etifedd "plant, etifeddion hefyd,
TeyrnasNefoedd. "sef etifeddion i Dduw, a
"chyd-etifeddion â Christ.

Cw. Pa beth a wnaeth dy Dadau-bedydd
a'th Fammau-bedydd yr amser hwnnw drosot
ti?

Att. Hwyl a addawsant ac a addunasant dri
pheth yn fy Enw.

I Joan iii. 8. "I hyn yr
Yn gyntaf, Ym- "ymddangosodd Mab Duw,
wrthod o honof "fel y dattodai weithred-
â diafol a'i holl "oedd diafol."

Gal. i. 4. "Yr hwn a'i
rhodres a gor- "rhoddes ei hun dros ein
wagedd y byd "pechodau, fel y'n gwa-
anwir hwn, "redai ni oddi wrth y byd
"drwg presennol."

Gal. v. 24. "A'r rhai
a holl bechadur- "sydd yn eiddo Crist, a
us chwantau'r "groes-hoeliasant y cnawd,
cnawd. "a'i wŷniau, a'i chwant-
"au"

Marc xvi. 16. "Y neb
Yn ail, Bod i mi "a gredo ac a fedyddier, a
gredu holl Bynge- "sydd cadwedig: eithr y
iau Ffydd Grift. "neb ni chredo a gondem-
"nir." Ac

Ac yn drydydd,
Cadw o honof
wŷnfydedig E-
wyllys Duw a'i
Orchymynion,

a rhodio ynddynt
holl ddyddiau fy
mywyd.

“ der ger ei fron ef, holl ddyddiau ein bywyd.”

Cw. Onid wyt ti yn tybied dy fod yn
rhwymedig i gredu ac i wneuthur megis yr
addawfant hwy drosot ti?

At. Ydwys yn wir; a thrwy nerth Duw
felly y gwnaf. Ac yr wys fi yn mawr-ddiolch
i'n Tad nefol, am iddo fy ngalw i gyfryw

yflâd iachawd-
wriaeth,

“ oes arnaf gywilydd o
“ efengyl Grift: oblegyd
“ gallu Duw yw hi er
“ iachawdwriaeth, i bod un a'r fydd yn credu.”

trwy Iesu Grift
ein iachawdwr.

“ rhoddi ym mhlith dynion, trwy yr hwn y
“ mae yn rhaid i ni fod yn gadwedig.”

Ac mi a attolyg-
af i Dduw roddi
i mi ei Ras, modd
y gallwy faros yn-
ddo holl ddydd-
iau fy einioes.

Phil. i. 6. “ Gan fod
“ yn hyderus yn hyn, y
“ bydd i'r hwn a dde-
“ chreuodd ynnoch waith
“ da, ei orphen hyd ddydd
“ Iesu Grift.”

Catec. Adrodd i mi Fannau dy Ffydd.

Att. I. Credaf " rhaid yw i'r neb fydd
yn Nuw, " yn dyfod at Dduw gredu
" ei fod ef."

Dad " Bendige-
" dig fyddo Duw, a Thad
" ein Harglwydd ni Iesu
" Grift."

Holl-gyfoethog, " Mat. xix. 26. " Gyd a
" Duw pob peth fydd
" bosibl."

Creawdr nef a " Ecsod. xx. 11. " Mewn
daear : " chwe diwrnod y gwnaeth
" yr Arglwydd y nefoedd
" a'r ddaear."

II. Ac yn Iesu " Mat. i. 21. " Thi a elwi
" ei enw ef. Iesu : oblegyd
" ese a wared ei bobl oddi
" wrth eu pechodau."

Grift, " Joan xx. 31. " Eithr y
" pethau hyn a 'sgrisen-
" wyd, fel, y credoch chwi mai yr Iesu yw
" Crist, Mab Duw."

ei un Mab ef, " Joan iii. 18. " Yr hwn
" nid yw yn credu, a
" ddamniwyd eisoes ; o
" herwydd na chredodd yn enw unig-anedig
" Fab Duw."

ein Harglwydd ni; " Rhuf. xiv. 9. " Oblegyd
" er mwyn hyn y bu farw
" Crist, ac yr adgyfododd,
" ac y bu farw drachefn hefyd, fel yr ar-
" glwyddiaethai ar y meirw, a'er byw hefyd."

III. Yr hwn a
gaed trwy'r Yf-
pryd Glân,

" hefyd y peth sanctaidd a aner o honot ti a
" elwir yn Fab Duw."

A aned o Fair
Forwyn,

" glwydd trwy'r prophwyd, gan ddywedyd,
" Wele, Morwyn a fydd feichiog, ac a elgor
" ar fab."

IV. A ddiioddef-
odd dan Pontius
Pilatus,

agroes-hoeliwyd,

a fu farw,

ac a gladdwyd ;

" y corph, a'i hamdodd â lliain glân, ac a'i
" gosododd ef yn ei fêdd newydd ei hun."

A ddisgynodd i
uffern ;

V. Y trydyd
dydd y cyfododd
o feirw ;

Luc i. 35. " Yr Yspryd

" Glân a ddaw arnat ti, a

" nerth y Goruchaf a'th

" gysgoda di: am hynny

Mat. i. 22, 23. " A hyn

" oll a wnaethpwyd fel y

" cyflawnid yr hyn a ddy-

" wedwyd gan yr Ar-

" glwydd trwy'r prophwyd, gan ddywedyd,

" Wele, Morwyn a fydd feichiog, ac a elgor

" ar fab."

Luc xxiii. 24. " A Phi-

" lat a farnodd wneuthur

" eu deisyfiad hwynt."

Wers 33. " A phan

" ddaethant i'r lle a elwir

" Calfaria, yno y croes-

" hoeliasant ef."

Marc xv. 37. " Iesu a lef-

" odd â llef uchel, ac a

" ymadawodd â'r yspryd,"

Mat. xxvii. 59, 60. " A

" Ioseph wedi cymmeryd

" y corph, a'i hamdodd â lliain glân, ac a'i

" gosododd ef yn ei fêdd newydd ei hun."

Act. ii. 27. " Na adewi

" fy enaid yn uffern, ac na

" oddefi i'th Sanct weled

" llygredigaeth."

1 Cor. xv. 4. " Y try-

" dydd ddydd, yn ol yr

" ysgrythrau."

VI. A esgyn-
odd i'r nefoedd,

Act. i. 9. " A hwynt-
" hwy yn edrych, efe a
" ddyrchafwyd i fynu: a
" chwmmwl a'i derbyniodd ef allan o'u golwg
" hwynt."

Ac y mae yn ei-
fstedd ar ddeheu-
law Dduw Dad
Hollgyfoethog;

1 Pedr iii. 22. " Yr hwn
" fydd ar ddeheulaw Duw,
" wedi myned i'r nef, a'r
" angylion a'r awdurdodau
" a'r galluoedd wedi eu dar-
" ostwng iddo."

VII. Oddi yno
y daw i farnu
byw a meirw.

2 Tim. iv. 1. " A'r Ar-
" glwydd Iesu Grifft, yr
" hwn a farna y byw a'r
" meirw yn ei ymddang-
" ofiad."

VIII. Credaf
yn yr Ysryd
Glân;

Act. v. 3, 4. " Pedr a
" ddywedodd, Ananias, pa
" ham y llanwodd Satan
" dy galon di i ddywedyd
" celwydd wrth yr Ysryd Glân?—Ni ddy-
" wedaist ti gelwydd wrth ddynion, ond wrth
" Dduw."

IX. Yr Eglwys
lân

Eph. v. 27. " Fel y go-
" fodai efe hi yn ogoneddus
" iddo ei hun, yn eglwys
" heb arni na brycheuyn na chrychni, na
" dim o'r cyfryw; ond fel y byddai yn sanc-
" tidd ac yn ddifeisus."

Gatholig;

Dad. v. 9. " Oblegyd ti
" a laddwyd, ac a'n pryn-
" aist ni i Dduw trwy dy
" wzed, allan o bob llwyth, ac iaith, a phobl,
" a chenedl."

Cymmunn

Cymmun y
Saint;

“ yr apostolion, ac yn torri bara, ac mewn
“ gweddïau.”

X. Maddeuant
Pechodau;
“ genhedloedd.”

XI. Adgyfod-
iad y Cnawd,

“ ei leferydd ef: A hwy a ddeuant allan: y
“ rhai a wnaethant dda, i adgyfodiad bywyd;
“ ond y rhai a wnaethant ddrwg, i adgyfodiad
“ barn.”

XII. A'r Byw-
yd tragywyddol.
Amen.

Act. ii. 42. “ Ac yr oedd-
“ ynt yn parhau yn athraw-
“ iaeth ac ynghymdeithas
Luc xxiv. 47. “ A phre-
“ gethu edifeirwch a ma-
“ ddeuant pechodau yn ei
“ enw ef ym mhlith yr holl

Joan v. 28, 29. “ Canys
“ y mae'r awr yn dyfod yn
“ yr hon y caiff pawb a'r
“ fydd yn y beddau glywed
Mat. xxv. 46. “ A'r rhai
“ hyn a ânt i gospedigaeth
“ dragywyddol: ond y
“ rhai cyfiawn, i fywyd
“ tragywyddol.”

Cw. Pa beth yr wyt ti yn ei ddyfsgu yn
bennaf yn y Pyngciau hyn o'th Ffydd?

Att. Yngyntaf,
Yr wyf yn dyfsgu
credu yn Nuw
Dad, yr hwn a'm

gwnaeth i a'r holl fyd.

Yn ail, Yr wyf
yn dysgu credu
yn Nuw Fab,
yr hwn a'm pry-
nodd i, a phob
rhyw ddyn.

Yn drydydd,
Yr wyf yn dysgu
credu yn Nuw
Yspryd Glân, yr
hwn sydd i'm

sancteiddio i, a holl etholedig bobl Dduw.

Cw. Ti a ddywedaist ddarfod i'th Dadau-
bedydd a'th Fammau-bedydd addaw trosot ti,
fod i ti gadw Gorchymynion Duw. Dywaid
dithau i mi, pa nifer sydd o honynt?

Att. Deg.

Cw. Pa rai ydynt?

Att. Y rhai hynny a lasarodd Duw yn yr
ugeinfed Bennod o *Ecsodus*; gan ddywedyd,
Myfi yw'r Arglwydd dy Dduw, yr hwn a'th
ddug, di ymaith o dir yr Aipht, o dŷ'r caeth-
iwed.

I. Na fydded i ti dduwiau erail ond myfi.

II. Na wna it' dy hun ddelw gersiedig, na
llun dim a'r y sydd un y nesoedd uchod, neu
yn y ddaear isod, nac yn y dwfr dan y ddaear.
Na ostwng iddynt, ac na addola hwynt:
canys myfi yr Arglwydd dy Dduw ydwyf
Dduw eiddigus, yn ymweled â phechodau'r
tadau ar y plant, hyd y drydedd a'r bedwar-
edd

edd genhedlaeth o'r rhai a'th casânt; ac yn gwneuthur trugaredd i filoedd o'r rhai a'm carant, ac a gadwant fy ngorchymynion.

III. Na chymmer Enw'r Arglwydd dy Dduw yn ofer: canys nid gwirion gan yr Arglwydd y hwn a gymmero ei Enw ef yn ofer.

IV. Cofia gadw yn sanctaidd y dydd Sab-bath. Chwe diwrnod y gweithi, ac y gwnai dy holl waith; eithr y seithfed dydd yw Sab-bath yr Arglwydd dy Dduw. Ar y dydd hwnnw na wna ddim gwaith, tydi, na'th fab, na'th ferch, na'th was, na'th forwyn, na'th anifail, na'r dŷn dieithr a fyddo o fewn dy byrth. Canys mewn chwe diwrnod y gwnaeth yr Arglwydd nef a daear, y môr, ac oll y sydd synddynt, ac a orphwysodd y seithfed dydd: o herwydd paham y bendithiodd yr Arglwydd y seithfed dydd, ac a'i sancteiddiodd ef.

V. Anrhydedda dy dad a'th fam; fell yr estyner ey ddyddiau ar ddaear yr hon a rydd yr Arglwydd dy Dduw i ti.

VI. Na ladd.

VII. Na wna odineb.

VIII. Na ladratta.

IX. Na ddwg gam dyftiolaeth yn erbyn dy gymmydog.

X. Na chwennych dŷ dy gymmydog, na chwennych wraig dy gymmydog, na'i was, na'i forwyn, na'i ŷch, na'i asyn, na dim a'r sydd eiddo.

Cw.

Cw. Beth yr wyt ti yn ei ddyfsgu yn bennaf wrth y Gorchymynion hyn ?

Att. Yr ydwyf yn dyfsgu dau beth : fy nyled tu ag at Dduw, a'm dyled tu ag at fy Nghymmydog.

Cw. Pa beth yw dy ddyled tu ag at Dduw.

Att. Fy nyled tu ag at Dduw yw,

2Cron.xx. 20. "Credwch credu ynddo,

" yn yr Arglwydd eich Duw,
" a chwi a sierhêir."

ei ofni,

Preg.xii. 13. "Ofna Dduw,
" a chadw ei orchymynion :
" canys hyn yw holl ddyled dŷn."

Luc x. 27. "Ti a geri
a'i garu â'm holl " yr Arglwydd dy Dduw
galon, â'm holl " â'th holl galon, ac â'th
feddwl, â'm holl " holl enaid, ac â'th holl
enaid, ac â'm holl " nerth, ac â'th holl fe-
nerth ; " ddwl."

ei addoli ef, *Mat. iv. 10.* "Yr Ar-
" glwydd dy Dduw a
" addoli, ac ef yn unig a wafanaethi."

1 Thes. v. 18. "Ym
diolch iddo, " mhob dim diolchwch :
" canys hyn yw ewyllys
" Duw yng Nghrist Iesu tu ag attoch chwi.

Diar. iii. 5. "Gobeithia
rhoddi fy holl " yn yr Arglwydd â'th
ymddiried yn- " holl galon, ac nad ym-
ddo, " ddiried i'th ddeall dy
" hun."

galw arno, *1 Thes. v. 17.* "Gwe-
" ddiwch yn ddibaid."

anrhy-

Levit. xix. 12. " Na
 anthydeddu ei " thyngwch i'm henw i
 Enw sanctaidd " yn anudon, ac na ha-
 ef, " loga enw dy Dduw: yr
 " Arglwydd ydwyf fi."

Iago i. 21, 22. " A thrwy
 a'i Air, " addfwynder derbyniwch
 " yr impiedig air, yr hwn
 " a ddichon gadw eich eneidiau. A bydd-
 " wch wneuthurwyr y gair, ac nid gwrn-
 " dawyr yn unig, gan eich twyllo eich hun-
 " ain."

Heb. xii. 28. " Bydded
 a'i wafanaethu " gennym ras, trwy'r
 yn gywir holl " hwn y gwasanaethom
 ddyddiau fy my- " Dduw wrth ei fodd gyd
 wyd. " â gwylder a pharchedig
 " ofn."

Cw. Pa beth yw dy ddyled tu ag at dy
 Gymmydog?

Ati. Fy nyled tu ag at fy Nghymmydog
 yw,

Mat. xxii. 32. " A'r
 ei garu fel fi fy " ail sydd gyfielyb iddo;
 hun, " Câr dy gymmydog fel ti
 " dy hun."

Mat. vii. 12. " Am hyn-
 a gwneuthur i " ny pa bethau bynnag oll
 bob dyn megis " a ewyllysioch eu gwneu-
 y chwenmychwn " thur o ddynion i chwi,
 iddo wneuthur i " felly gwnewch chwithau
 minnau. " iddynt hwy: canys hyn
 " yw'r gyfraith a'r pro-
 " phwydi."

caru o honof,
anrhydeddu, a
chymmorth, fy
nhad a'm mam.

Anrhydeddu ac
ufuddhâu i'r Bre-
nnin a'i Swydd-
ogion.

“ goruchaf; ai i'r llywiau dwyr, megis trwy-
“ ddo ef wedi eu danfon.”

Ymddarostwng
i'm holl Lyw-
iaudwyr, Dysg-
audwyr, Bugeil-
iaid ysprydol,

ac Athrawon.

“ edig gyd â phob ofn i'ch meistrred; nid
“ yn unig i'r rhai da a chyweithas, eithr i'r
“ rhai anghyweithas hefyd.”

Ymddwyn o ho-
nof yn oftynged-
ig, gan berchi
pawb o'm gwell.

Na wnelwyf ni-
weid i neu ar air
na gweithred.

“ i'r sawl a'ch casant, a gweddiwch dros y
“ rhai

Mat. xv. 4. “ Canys Duw
“ a orchymynodd, gan
“ ddywedyd, Anrhydedda
“ dy dad a'th fam.”

I Pedr ii. 13, 14. “ Ym-
“ ddarostyngwch oblegyd
“ hyn i bob dynol ordin-
“ hâd, o herwydd yr Ar-
“ glwydd: pa un bynnag
“ ai i'r brenhin, megis

Heb. xiii. 17. “ Ufudd-
“ hêwch i'ch blaenoriaid,
“ ac ymddarostyngwch:
“ oblegyd y maent hwy
“ yn gwylio dros eich
“ eneidiau chwi.”

I Pedr ii. 18. “ Y gweif-
“ ion, byddwch ddarostyng-

I Pedr v. 5. “ Yr un
“ ffunud yr ieuaingc,
“ byddwch oftyngedig i'r
“ henuriaid.”

Mat. v. 44. “ Cerwch
“ eich gelynion, bendith-
“ i'wch y rhai a'ch mell-
“ dithiant, gwnewch dda

“ rhai a wnel niweid i chwi, ac a'ch erlid
“ iant.”

Bod yn gywir ac
yn union ym
mhob peth a
wnelwyf.

1 Thef. iv. 6. “ Na by-
“ ddo i neb orthrymmu na
“ thwylo ei frawd mewn
“ dim : canys dialydd yw'r
“ Arglwydd ar y rhai hyn
“ oll.”

Na bo na chas
na digafedd yn fy
nghalon i neb.

Col. iii. 8. “ Rhoddwch
“ chwithau ymaith yr
“ holl bethau hyn ; dig-
“ ter, llid, drygioni.”

Cadw o honof
fy nwyllaw rhag
chwilenna a llad-
ratta,

Eph. iv. 28. “ Yr hwn
“ a ladrattaodd, na ldrat-
“ ted mwyach : eithr yn
“ hytrach cymmered boen,
“ gan weithio â'i ddylaw

“ yr hyn sydd dda ; fel y byddo ganddo beth
“ i 'w gyfrannu i'r hwn y mae angen arno.”

a'm tafod rhag
dywedyd cel-
wydd.

Tit. iii. 2. “ Bod heb
“ gablu neb.”

cabliriau,

Eph. iv. 25. “ O her-
“ wydd paham, gan fwrw
“ ymaith gelwydd, dywedwch y gwir bob un
“ wrth ei gymmydog.”

na drwg absen.

Jago i. 26. “ Os yw neb
“ yn eich mysg yn cym-
“ meryd arno fod yn gre-
“ fyddol, heb attal ei dafod, ond twyllo ei
“ galon ei hun, ofer yw crefydd hwnnw.”

Cadw

Cadw fy nghorff
mewn cymhedr-
oldeb, fobrwydd,

Luc xxi. 34. "Ac e-
drychwch arnoch eich
hunain, rhag i'ch ca-
lonnau un amser dryn-
" hâu trwy lythineb a meddweod."

a diweirdeb.

Mat. v. 28. "Eithr
" yr ydwyf fi yn dywedyd
" i chwi, fod pob un a'r
" fydd yn edrych ar wraig i'w chwennychu
" hi, wedi gwneuthur eisoes odineb â hy yn
" ei galon."

Na chybyddwyf
ac na ddeisyfwyf
ddâ na golud neb
arall;

Heb. xiii. 5. "Bydded
" eich ymarweddiad yn
" ddiariangar; gan fod
" yn foddlon i'r hyn fydd
" gennych."

eithr dysgu a lla-
furio yn gywir i
geisio ynnill fy
mywyd, ac i
wneuthur a ddy-
lwyf, ym mha ryw
fuchedd bynnag y

1 Thef. iv. 11. "A
" rhoddi o honoch eich
" bryd ar fod yn llonydd,
" a gwneuthur eich gor-
" chwyllion eich hunain,
" a gweithio â'ch dwy-
" law eich hunain."

rhyngo fodd i Dduw fy ngalw.

Catec. Fy anwyl blentyn, gwybydd hyn
yma, nad wyt ti abl i wneuthur y pethau hyn
o honot dy hun, nac i roddio yng Nghorchy-
mynion Duw, nac i'w

2 Cor. iii. 5. "Nid o
" herwydd ein bod yn ddi-
" gonol o honom ein hun-
" ain i feddwl dim megis
" o honom ein hunain;

" eithr ein digonedd ni fydd o Dduw." yr

yr hwn fydd raid
i ti ddysgu yn wa-
fraf ymoralw am
dano trwy ddyfal
Weddi.

Mat. vii. 7. " Gofyn-
" wch, a rhoddir i chi;
" ceiswch, a chwi a
" gewch; cerwch, ac fe
" agorir i chi."

Gan hynny moes
i mi glywed a
fedri di ddwydd
Gweddi yr Ar-
glwydd.

Mat. vi. 9—14. " Am-
" hynny gweddiwch chi
" fel hyn :"

Ans. Ein Tad, yr hwn
wyt yn y nefoedd ;

1. Sancteiddier dy Enw. 2. Deued dy Deyrnas.

3. Bydded dy ewyllys ar y ddaear, Megis y
mae yn y nefoedd.

4. Dyro i ni heddyw ein bara beunyddiol.

5. A maddeu i ni ein dyledion, Fel y maddeu-
wn ni i'n dyledwyr.

6. Ac nac arwain ni i brofedigaeth ; Enhr
gwared ni rhag drwg. Amen.

Cw. Pa beth yr wyt ti yn ei erchi ar Dduw
yn y Weddi hon ?

Ans. Yr ydwyf

yn erchi ar fy

Arglwydd Dduw,

ein Tad nefol, yr

hwn yw rhoddwr

ras arnaf, ac ar yr

holl bobl ; fel y

gallom ei anrhy-

deddu ef,

a'i wafanaethu,

ac ufuddhau iddo

megis y dylem.

" Ein Tad, yr hwn wyt
" yn y nefoedd ;"

pob daioni, ddanfon ei

" Sancteiddier dy Enw."

" Deued dy Deyrnas."

" Gwneler dy ewyllys,

" megis yn y nef, felly ar

" y ddaear hesyd." Ac

Ac yr wyf yn gweddio ar Dduw, ddanfon i
ni bob peth ang-
enrheidiol, yn “ Dyro i ni heddyw ein
gyftal i’n heneid- “ bara beunyddiol.”
iau, ag i’n cyrph;
a bod yn dry- “ A maddeu i ni ein dy-
garog wrthym, a “ ledion, Fel y maddeuwa-
maddeu i ni ein “ ni i’n dyledwyr.”
pechodau;

a rhyngu bodd iddo ein cadw a’n hymddiffyn
ym mhob perygl
yspydol a chorph- “ Ac nac arwain ni i
erol; a chadw o “ brofedigaeth; Eithr gwa-
bono nyni rhag “ red ni rhag drwg, &c.”
pob pechod ac
anwiredd, a rhag ein gelyn yspydol, a rhag
angau tragywyddol.

A hyn yr ydwyf yn ei obeithio y gwna efo
o’i drugaredd a’i
ddaioni, trwy ein “ Amen.”
Harglwydd Iesu

Griff: ac am hynny yr wyf yn dywedyd,
Amen. Poed gwir.

Cw. Pa sawl Sacrament a ordeiniodd Crist
yn ei Eglwys?

Att. Dau yn unig, megis yn gyffredinol yn
anghenrhaid i I *Pedr* iii. 21. “ Cyffelyb-
fachawdwriaeth; “ iaeth cyfattedbol i’r hwn
self, Bedydd, “ sydd yr awr hon yn ein ha-
chubninnau, sef bedydd.”

a Swpper yr Ar- *Joan*. vi. 53. “ Yn wir,
glwydd. “ yn wir, meddaf i chwi,
“ Oni fwyttêwch gnawd
“ Mab y dŷn, ac oni yfweh ei waed ef, nid
“ oes gennych fywyd ynnoch.” Cw.

Cw. Pa beth yr wyt ti yn ei ddeall wrth y gair hwn, *Sacrament*?

Att. Yr wyf fi yn deall arwydd gweledig oddi allan o ras ysprydol oddi fewn, a roddir i ni; yr hwn a ordeiniodd Crist ei hun, megis modd i ni dderbyn y gras hwnnw trwyddo, ab i fod yn wyfl i'n sicrhau ni o'r gras hwnnw.

Cw. Pa fawl rhan y fydd mewn *Sacrament*?

Att. Dwy: yr arwydd gweledig oddi allan, a'r gras ysprydol oddi fewn.

Cw. Pa beth yw'r arwydd gweledig oddi allan, neu'r ffurf, yn y Bedydd?

Att. Dwfr: yn *Mat. xxviii. 19.* "Ewch yr hwn y be- " gan hynny a dysgwch dyddir un, *Yn* " yr holl genhedloedd, gan *Enw'r Tad, a'r* " eu bedyddio hwy yn *Mab, a'r Ysryd* " enw'r Tad, a'r Mab, a'r *Glân.* " Ysryd Glân."

Cw. Pa beth yw'r gras ysprydol oddi fewn?

Att. Marwolaeth i bechod, a genedigaeth newydd i gyfiawnder: canys gan ein bod ni wrth naturiaeth *Eph. ii. 3.* "Ac yr oedd- wedi ein geni " ym ni wrth naturiaeth mewn pechod, " yn blant digofaint, me- " gis eraill."

Tit. iii. 5. "Nid o weith- ac yn blant dig- " redoedd cyfiawnder y ofaint, trwy Fe- " rhai a wnaethom ni, dydd y gwnair ni " eithr yn ol ei drugaredd yn blant gras. " yr achubodd efe nyni, " trwy olchiad yr adene-

" digaeath, ac adnewyddiad yr Ysryd Glân."

Cw.

Cw. Pa beth a ddisgwylir gan y rhai a fedyddier ?

Ans. Edifeirwch, trwy'r hon y maent yn ymwrthod â phechod ;

a Ffydd, trwy'r hon y maent yn ddiysgog yn credu addewidion Duw y rhai a wnair iddynt yn y Sacrament hwnnw.

Act. ii. 38. " Edifar-hêwch, a bedyddier pob un o honoch yn enw Iesu Crist, er maddeuant pechodau."

Act. viii. 36, 37. " Wels ddwfr ; beth fydd yn lluddias fy mēdyddio ? A Phylip a ddywedodd, " Os wyt ti yn credu â'th holl galon, fe a ellir."

Cw. Paham wrth hyanny y bedyddir

plant bychain, pryd na's gallant o herwydd eu hieuengŷyd gyflawni'r pethau hyn ?

Mat. xix. 14. " Gad-êwech i blant bychain, ac na waherddwch iddynt ddyfod ataf fi : canys eiddo y cyfryw rai yw teyrnas nefoedd."

Ans. Oblegyd eu bod yn addaw pob un o'r ddau trwy eu Mechnïau ; yr hwn addewid, pan ddelont i oedran, y maent hwy eu hunain yn rhwym i'w gyflawni.

Cw. Paham yr ordeiniwyd Sacrament Swpper yr Arglwydd ?

Ans. Er mwyn tragywyddol gof am aberth dŷoddefaint marwolaeth Crist, a'r hysâd yr ydym ni yneidderbynoddi wrtho.

Luc xxii. 19. " Hwn yw fy nghorph yr hwn yr ydys yn ei roddi drof-och : gwnewch hyn er cofia am danaf."

Cw.

Gw. Pa beth yw y rhan oddi allan, neu'r arwydd, yn Swpper yr Arglwydd?

1 Cor. xi. 23—25. “Yr

Att. Bara a “ Arglwydd Iesu, y nos y Gwin, y rhai “ bradychwyd ef, a gym- a orchymynodd “ merodd bara : ac wedi yr Arglwydd eu “ iddo ddiolch, efe a'i tor- derbyn. “ rodd, ac a ddywedodd,

“ Cymmerwch, bwyt- “ tēwch ; hwy yw fy nghorph, yr hwn a dor- “ rir trofoch : gwnewch hyn er coffa am da- “ naf. Yr un modd efe a gymmerodd y “ cwppan, wedi swpperu, gan ddywedydd, Y “ cwppan hwn yw'r testament newydd yn fy “ ngwaed : gwnewch hyn, cynnifer gwaith “ bynnag yr yfoch, er coffa am danaf.”

Gw. Pa beth yw y rhan oddi fewn, neu'r peth a arwyddocêir?

Att. Corph a Gwaed Crist ; yr rhai y mae'r fyddloniaid yn

wir ac yn ddiau *Mat. xxvi. 26, 28.* “Hwn yn eu cymmer- “ yw fy nghorph.—Hwn yd ac yn eu der- “ yw fy ngwaed o'er testa- byn, yn Swpper “ ment newydd.” yr Arglwydd.

Gw. Pa lesâd yr ydym ni yn ei gael wrth gymmeryd y Sacrament hwn?

Att. Cael cryfhâu a diddanu aln heneidiau trwy Gorph a *1 Cor. x. 16.* “Phiol y Gwaed Crist, “ fendith yr hon a fendig- megis y mae'n “ wn, onid cymmun gwaed cyrph yn cael “ Crist ydyw? y bara yr trwy'r bara a'r “ ydym yn ei dorri, onid gwin. “ cymmun corph Crist yw?”

Gw.

Cw. Pa beth sy raid i'r rhai a ddel i Swpper yr Arglwydd ei wneuthur?

Att. Euholieu hunain,

a ydynt hwy yn wir edifeiriol am eu pechodau a aeth heibio,

ac yn sicramcanu dilyn buchedd newydd,

a oes ganddynt ffydd fywiol yn nhrugaredd Dduw trwy Grist,

gyd â diolchus gof am ei angau ef;

ac a ydynt hwy mewn cariad perfffaith â phob dŷn.

I Cor. xi. 28. "Holed dŷn ef ei hun; ac felly bwyttaed o'r bara, ac yfed o'r cwppan."

Aet. xvii. 30. "Duw yr awr hon yn gorchymyn i bob dŷn ym mhob man edifarhau."

I Cor. v. 8. "Am hynny cadwyn wyl, nid â hen lefain, nac â lefain malais a drygioni; ond â bara croyw purdeb a gwirionedd."

Heb. x. 21, 22. "Bod i ni Offeiriad mawr ar dŷ Dduw; nesawn â chalon gywir, mewn llawn hyder ffydd."

I Cor. xi. 26. "Canys cynnifer gwaith bynnag y bwyttaoch y bara hwn, ac yr yfoch y cwppan hwn, y dangoswch farwolaeth yr Arglwydd oni ddelo."

I Joan iv. 11. "Os felly y carodd Duw ni, ninnau hefyd a ddylem garu ein gilydd."

Gras o flaen Bwyd.

O Arglwydd, yr hwn er maint ein hannheilyngdod wyt yn darparu i ni ymborth a lluniaeth, a phob trugareddau angenrheidiol at ein cynhaliaeth; Caniattâ dy fendith arnynt; ac megis mai o'th ddaioni di yr ym yn cael modd i fyw, cymmorth ni â'th ras i fwytta ac yfed, a byw i'th ogoniant di, ac ymröi yn ffyddlon i'th wasanaethu yn yr hyn oll a feddom ac y wnelom tra fom yn y byd, trwy haeddiant Iesu Grift ein Harglwydd. *Amen.*

Gras ar ol Bwyd.

Diolch i ti, O Dduw grafol; canys o'th ddwyllaw di y cawsom yr ymborth hyn, a phob trugareddau eraill: Tydi sydd yn rhoddi lluniaeth i gynnal bywyd ac iechyd ynnom, a thydi sydd yn rhoddi bywyd ac iechyd, fel y heneidiau a'r hyn oll sydd ynnom a fendithia gallom dderbyn ein lluniaeth yn gyflurus; ein heneidiau a'r hyn oll sydd ynnom a fendithia dy Enw, yr hwn wyt yn diwallu ein holl eisiau, ac yn rhoddi i ni bob peth da yn ddigonol; na âd i ni y'th anghosio di, na gwasanaethu pechod i wrthryfela i'th erbyn, dan y mwynhâd o'th ddaioni i ni, eithr byw yn addas i'th drugareddau ymma, fel y caffom drugaredd oddi wrthyt yn y diwedd i fywyd tragwyddol, trwy Iesu Grift ein Cyfryngwr. *Amen.*

Gloria

Gloria Patri.

GOgoniant fyth a fo i'r Tad,
 I'r Mab rhad, a'r Glân Ysryd:
 Fel y bu, y mae, ac y bydd,
 Un Duw tragywydd hyfryd.

Ac fel hyn ar el Salm c.

GOgoniant, moliant, parch, a bri,
 I'r Un a Thri, trag'wyddol fyth:
 Y Tad, a'r Mab, a'r Ysryd Glân,
 Fal gynt, tra bo na chn na chwyth.

D I W E D D.

